

## ✉ Re: Tillaga að nýju Aðalskipulagi Kópavogs 2019-2040 til kynningar

Búið til	27.5.2021 15:23:39
Höfundur	Snorri Sigurðsson
Sent	27.5.2021 15:23:36
Tilheyrir	📁 202103-0023 - Tillaga að nýju Aðalskipulagi Kópavogs 2019-2040 til kynningar

### Efni

Re: Tillaga að nýju Aðalskipulagi Kópavogs 2019-2040 til kynningar

Upplýsingar		Vinnsla	
Sent	27.5.2021 15:23:36	Staða	Imported
Eigandi		Tímamörk	
Skjalalykill	42-0 Umsagnir almennt		
Lykilorð			

### Pátttakendur

Frá	Snorri Sigurðsson - NI (Snorri.Sigurdsson@ni.is)
Til	bergljote@kopavogur.is, skipulag@kopavogur.is

### Innihald

Góðan daginn,

Meðfylgjandi er umsögn Náttúrufræðistofnunar Íslands um Aðalskipulag Kópavogs.

Tilvísun í mál nr. 202103-0023 (SS).

Vísað er til meðfylgjandi tölvupósts frá Kópavogsbæ, dags. 19. mars 2021, þar sem óskað er eftir umsögn Náttúrufræðistofnunar Íslands um tillögu að nýju Aðalskipulagi Kópavogs 2019-2040.

Náttúrufræðistofnun veitti umsögn um tillöguna á vinnslustigi þann 4. september 2020. Þær ábendingar sem komu fram í þeirri umsögn eiga enn við og verður vísað í vissa hluta hennar hér á eftir eins og við á.

Í 68. gr. laga um náttúruvernd nr. 60/2013 segir: „Við gerð deiliskipulags á náttúruverndarsvæðum, á svæðum sem njóta sérstakrar verndar skv. [61. gr.]<sup>1)</sup> og frummatsskýrslu framkvæmdaraðila vegna mats á umhverfisáhrifum skal leita umsagnar Umhverfisstofnunar, Náttúrufræðistofnunar Íslands og viðkomandi náttúruverndarnefnda.“

Eins og fram kom í fyrri umsögn Náttúrufræðistofnunar er umfjöllunarefni Aðalskipulags Kópavogar að stórum hluta þéttbýli bæjarins og því utan hlutverks Náttúrufræðistofnunar, sbr. framangreinda 68. gr. Innan þéttbýlisins/skipulagsins eru þó svæði sem eru friðlýst og/eða njóta sérstakrar verndar sbr. 61. gr. laga um náttúruvernd eða eru á náttúruinjasrá. Einnig eru svæði sem Náttúrufræðistofnun hefur lagt til að verði vernduð og eru að hluta á ábyrgð Kópavogsbæjar. Í þessu sambandi er vísað til tillagna Náttúrufræðistofnunar um svæði á B-hluta náttúruinjasrárá https://www.ni.is/midlun/natturuminjaskra (https://www.ni.is/midlun/natturuminjaskra) en þar er vísað til tillögu um vernd Álftanes – Skerjafjarðar https://www.ni.is/node/18023 (https://www.ni.is/node/18023) og tillögu um vernd Elliðaavatns https://www.ni.is/node/21557 (https://www.ni.is/node/21557). Á það skal bent að þessar tillögur eru enn í ferli skv. 36. gr. laga um náttúruvernd og því ekkert ákveðið um þær né nauðsynlegar verndarráðstafanir. Tillögurnar eru hins vegar faglegt álit Náttúrufræðistofnunar um verndargildi svæðanna og í fullu samræmi við stefnumarkmið Kópavogsbæjar þar sem bærinn vísar t.d. í heimsmarkmið Sameinuðu þjóðanna, sjá markmið 15. Náttúrufræðistofnun leggur áherslu á að verndun framangreindra

svæða nái fram að ganga. Verndun þessara svæða á fyrst og fremst að vera til þess að öll umgengni um svæðin hvort sem þau eru framkvæmdir, útvist eða t.d. sportveiði sé með þeim hætti að verndin tryggi ákjósanlega verndarstöðu svæðanna hvort sem um er að ræða lífríki eða jarðminjar.

Á aðalskipulagsstigi eru oft teknar ákvarðanir um landnotkun án þess að fram hafi farið ítarleg greining á hvaða náttúruvarnarsvæði þar er að finna, hvert gildi þeirra er og hver hugsanleg áhrif verða af landnotkuninni. Það er því oft ekki fyrir en á deiliskipulagsstigi að hægt er að segja til um hver hin eiginlegu áhrif verða af fyrirhugaðri landnotkun. Náttúrufræðistofnun gerir því ráð fyrir, sbr. 68. gr. hér að framan og gert hefur verið, að fá til umsagnar deiliskipulag/framkvæmdir á þeim svæðum sem falla undir greinina og áskilur sér því rétt til að gera athugasemdir á síðari stigum.

Í þessu samhengi telur Náttúrufræðistofnun ástæðu til að minnst sérstaklega á nokkur áform í aðalskipulaginu sem fela í sér breytta landnotkun og/eða væntanlegar framkvæmdir og sem geta haft áhrif á náttúruverndarsvæði eða önnur mikilvæg náttúrusvæði.

Þar má fyrst nefna áform um frekari þéttingu byggðar vestast á Kársnesi og aukin umsvif Kópavogshafnar þ.m.t. nýjan viðlegukant. Þó um áform á þegar röskuðu svæði sé að ræða þarf að rýna þau með tilliti til mögulegra áhrifa á aðliggjandi fjöru- og grunnsævisvæði í Skerjafirði sem eru mikilvæg búsvæði fugla og eru friðlýst í dag eða á tillögu að B-hluta náttúruvinnjaskrár.

Næst má nefna áhrif þéttingar byggðar og nýrrar uppbyggingar nálægt Elliðavatni, sem er hitt náttúrusvæðið í landi Kópavogsbæjar sem tilnefnt er fyrir B-hlutann. Áform um útivistarinnviði svo sem hjóla- og göngustíga meðfram Elliðavatni og ánni Bugðu þarf að rýna vandlega með tilliti til áhrifa á lífríki vatnsins og árinna.

Stefnt er að tveimur nýjum íbúahverfum sem ekki eru á þéttingarreitum, það eru Vatnsendahvarf á Vatnsendahæð og Vatnsendahlíð á Vatnsendaheiði. Í umfjöllun um áhrif uppbyggingarinnar á náttúruvarf er umhverfismatsskýrsla sem fylgir aðalskipulaginu í viðauka, segir um bæði svæðin að verndargildi náttúruvarfs sé lágt. Engar þekktar jarðminjar séu þar að finna og vistgerðir hafa lágt eða miðlungshátt verndargildi. Minna er vitað um fuglalíf svæðisins en vistgerðirnar eru algengt búsvæði mófugla. Náttúrufræðistofnun leggur til að við undirbúning deiliskipulags sé farið í úttekt á fuglalífi og nánari skoðun á gróðurfari. Náttúrufræðistofnun hefur þegar skilað umsögn um deiliskipulagslýsingu fyrir byggðina í Vatnsendahvarfi, þann 25. maí síðastliðinn. Í Vatnsendahlíð er mikið af lúpínu sem ógnar öðrum vistgerðum og búsvæðum mófugla. Við undirbúning deiliskipulags ætti að huga að því að hlífa frekar þeim gróðursvæðum þar sem minna er af lúpínu.

Stærstu landnotkunaráformin varða náttúruverndarsvæði á upplandi Kópavogsbæjar þar sem stefnt er að stækkan skógræktarsvæðis austan og sunnan við Lækjarbotna í átt að Sandfelli og skilgreining á nýju skógræktarsvæði á Lakheiði. Eins og kemur fram í kafla 4.1.12 er um 400 hektara nýskógrækt að ræða á svæði SK-5 á Lakheiði. Samtals er gert ráð fyrir um 890 hektara skógræktarsvæði í upplandi Kópavogs. Hér þarf að vanda vel til verka við gerð skógræktaráætlunar og minnt er á að skógræktaráform af þessari stærðargráðu falla undir lög um mat á umhverfisáhrifum. Huga þarf m.a. að áhrifum skógræktar á líffræðilega fjölbreytni. Skógrækt á Íslandi fer fram að miklu leiti með framandi tegundum, sem sumar hverjar geta orðið ágengar, og getur því stangast verulega á við önnur heimsmarkmið Sameinuðu þjóðanna og markmið í alþjóðlegum samningum sem Ísland er aðili að sem snúa að vernd náttúrulegra vistkerfa. Þar má nefna Samning Sameinuðu þjóðanna um líffræðilega fjölbreytni og Bernarsamninginn. Þessir samningar gera ráð fyrir vernd náttúrulegra vistkerfa og tegunda og jafnframt að endurheimt lands sé gerð í samræmi við náttúruleg vistkerfi. Þetta þarf að vera skýrt í allri umfjöllun í aðalskipulaginu en að þessu er vikið í greinargerð með því og er það vel en tryggja þarf eftirfylgni. Greniskógar eru t.d. ekki góð búsvæði rjúpu eða mófugla eins og heiðlóu og spóa og þar þrífast ekki heldur berjalönd. Einnig þarf að taka tillit til jarðminja og landslags og t.d. ekki heimila skógrækt upp að hraunjöðrum og þar með hylja ásýnd hrauna og auðvelda sjálfsáningu trjáplantna inn á hraunin m.a. framandi tegunda. Hluti af áætluðu skógræktarsvæði er innan Bláfjallafólkvangs og þar er mikið um sérstæðar jarðminjar og landslagsmyndanir sem hafa hátt verndargildi.

Í kafla 3.2.7 um afþreyingar- og ferðamannasvæði er fjallað um innviðaupbyggingu við Þríhnúkaíg m.a. aðkomuveg að gígnum, móttökuaðstöðu og möguleg jarðgöng inn í gígn. Fyrirhugaður aðkomuvegur er einnig sýndur á sveitarfélagsuppdrættinum. Ljóst er að þessi áform um vegagerð og aðra innviðaupbyggingu munu valda umtalsverðu raski á lítt snortnu svæði þar sem finnast jarðminjar með hátt verndargildi. Áætluð veglína mun liggja um eða í jaðri nútímahrauns sem fellur undir sérstaka verndun skv. 61. grein laga um náttúruvernd nr. 60/2013. Hér er átt við Strompahraun og Húsfellssbruna sem bæði eru söguleg hraun (950 ára) úr Brennisteinsfjöllum og svo Þríhnúkahraunið sjálft sem er eldra eða á bilinu 3500-5000 ára gamalt. Þá er Strompahraun þekkt hellasvæði en hraunhellar falla einnig undir ákvæði sérstakrar verndunar. Áform um innviðaupbyggingu í sjálfum Þríhnúkaíg og hellakerfinu sem honum tilheyrir eins og jarðgöng fyrir gesti, geta einnig valdið óafturkræfu raski sem er óæskilegt að mati Náttúrufræðistofnunar.

Í kafla 5.1.9 um varúðarsvæði er fjallað um að meta eigi sinubreiður s.s. lúpínubreiður með tilliti til brunahættu vegna nálægðar við byggð. Náttúrufræðistofnun vill í ljósi nýliðinna gróðurelda í Heiðmörk og nágrenni taka undir mikilvægi þessa verkefnis og benda á að aukinn vöxtur og útbreiðsla trjágróðurs og stórvaxinna plantna eins og lúpínu eykur hættu á gróðureldum. Betri stýring á útbreiðslu lúpínu og sjálfsáningu trjágróðurs á þessum varúðarsvæðum er æskileg. Gróðureldar geta einnig valdið miklu tjóni á lífríki t.d. varpi fugla, hagamúsum og smádyralífi.

Almennt vill Náttúrufræðistofnun leggja áherslu á að alltaf skuli leitað leiða til að lágmarka neikvæð áhrif á náttúru svæða hvort sem þau eru innan þéttbýlis/jaðri þéttbýlis (ný svæði) eða í upplandinu.

Virðingarfyllt,

Snorri Sigurðsson

Sérfræðingur á sviði náttúru- og umhverfismála.

.....  
Náttúrufræðistofnun Íslands / Icelandic Institute of Natural History  
Urriðaholtsstræti 6-8, 220 Garðabær.  
Sími/Tel: (354) 5 900 500. [www.ni.is](http://www.ni.is/) (<http://www.ni.is/>)



NÁTTÚRUFRAEÐISTOFNUN ÍSLANDS

**From:** "Bergljót Sigríður Einarsdóttir" <bergljote@kopavogur.is>  
**To:** "Skipulagsstofnun - SLS" <skipulag@skipulag.is>; "Birna Björk Árnadóttir" <Birna.Arnadottir@skipulag.is>; "Guðrún Lára Sveinsdóttir - SLS" <Gudrun.Sveinsdottir@skipulag.is>; "Vegagerðin - VG" <Vegagerdin@vegagerdin.is>; "Erna Bára Hreinsdóttir - VG" <erna.b.hreinsdottir@vegagerdin.is>; "ust@ust.is" <ust@ust.is>; "axel.benediktsson@umhverfisstofnun.is" <axel.benediktsson@umhverfisstofnun.is>; "Rene.Biasone@umhverfisstofnun.is" <Rene.Biasone@umhverfisstofnun.is>; "Móttaka - NI" <Mottaka@ni.is>; "Trausti Baldursson - NI" <Trausti.Baldursson@ni.is>; "natkop" <natkop@kopavogur.is>; "Finnur Ingimarsson" <finnur@natkop.is>; "postur@minjastofnun.is" <postur@minjastofnun.is>; "gudnygerdur@minjastofnun.is" <gudnygerdur@minjastofnun.is>; "samgongustofa@samgongustofa.is" <samgongustofa@samgongustofa.is>; "halldorz@icetra.is" <halldorz@icetra.is>; "veitur@veitur.is" <veitur@veitur.is>; "holmfridur.bjarnadottir@veitur.is" <holmfridur.bjarnadottir@veitur.is>; "landsnet@landsnet.is" <landsnet@landsnet.is>; "os@os.is" <os@os.is>; "hhk@heilbrigdiseftirlit.is" <hhk@heilbrigdiseftirlit.is>; "pall@heilbrigdiseftirlit.is" <pall@heilbrigdiseftirlit.is>; "legal@isavia.is" <legal@isavia.is>; "isavia@isavia.is" <isavia@isavia.is>; "straeto@straeto.is" <straeto@straeto.is>; "ssh@ssh.is" <ssh@ssh.is>; "Jón Kjartan Ágústsson" <jon@ssh.is>; "skipulag@reykjavik.is" <skipulag@reykjavik.is>; "haraldur.sigurdsson@reykjavik.is" <haraldur.sigurdsson@reykjavik.is>; "bjorn.axelsson@reykjavik.is" <bjorn.axelsson@reykjavik.is>; "gardabaer@gardabaer.is" <gardabaer@gardabaer.is>; "arinbjorn@gardabaer.is" <arinbjorn@gardabaer.is>; "mos@mos.is" <mos@mos.is>; "jbjh@mos.is" <jbjh@mos.is>; "kristinnp@mos.is" <kristinnp@mos.is>; "hafnarfjordur@hafnarfjordur.is" <hafnarfjordur@hafnarfjordur.is>; "thormodurs@hafnarfjordur.is" <thormodurs@hafnarfjordur.is>; "olfus@olfus.is" <olfus@olfus.is>; "gunnlaugur@olfus.is" <gunnlaugur@olfus.is>; "grindavik@grindavik.is" <grindavik@grindavik.is>; "postur@seltjarnarnes.is" <postur@seltjarnarnes.is>; "shs@shs.is" <shs@shs.is>; "skrifstofa@vedur.is" <skrifstofa@vedur.is>; "for@for.is" <for@for.is>; "regina.sigurdardottir@for.is" <regina.sigurdardottir@for.is>; "sigurdur.o.gudleifsson@for.is" <sigurdur.o.gudleifsson@for.is>; "fjr@fjr.is" <fjr@fjr.is>; "pfs@pfs.is" <pfs@pfs.is>; "Ríkiseignir - FR" <rikiseignir@rikiseignir.is>; "info@insidethevolcano.com" <info@insidethevolcano.com>; "magnus.arnason@reykjavik.is" <magnus.arnason@reykjavik.is>; "svifflug@hotmail.com" <svifflug@hotmail.com>; "sigurbjorn@tcm.is" <sigurbjorn@tcm.is>; "kopa@vogur.is" <kopa@vogur.is>; "skogkop@gmail.com" <skogkop@gmail.com>; "sprettur@sprettarar.is" <sprettur@sprettarar.is>; "Breiðablik" <breidablik@breidablik.is>; "Breiðablik-Eysteinn Pétur Lárusson - Framkvæmdastjóri" <eysteinn@breidablik.is>; "HKmailið" <hk@hk.is>; "HK - Hanna Carla Jóhannsdóttir - Framkvæmdastjóri" <hannacarla@kopavogur.is>; "Gerpla" <gerpla@gerpla.is>; "Gerpla - Olga Bjarnadóttir - Framkvæmdastjóri" <olgab@kopavogur.is>  
**CC:** "Auður D. Kristinsdóttir" <audurd@kopavogur.is>; "Birgir Hlynur Sigurðsson" <Birgir@kopavogur.is>; "Berglind Ósk Kjartansdóttir" <berglindok@kopavogur.is>  
**Subject:** Tillaga að nýju Aðalskipulagi Kópavogs 2019-2040 til kynningar  
**Date:** 19.3.2021 11:29:41

Góðan dag

**Efni: Tillaga að nýju Aðalskipulagi Kópavogs 2019-2040.**

**Auglýsing og kynning skv. 31. gr. skipulagslaga nr. 123/2010.**

Á fundi skipulagsráðs Kópavogs 1. mars 2021 var lögð fram og kynnt tillaga að nýju Aðalskipulagi Kópavogs 2019-2040, dags. 24. nóvember 2020, uppfærð í febrúar 2021.

- Skipulagsstofnun hefur farið yfir tillöguna og tillagan verið uppfærð samkvæmt ábendingum stofnunarinnar.
- Skipulagslýsing nýs aðalskipulags var kynnt í janúar 2019.
- Vinnslutillaga var auglýst í júlí 2020.

Skipulagsráð samþykkti með tilvísan til 3. mgr. 30. gr. skipulagslaga nr. 123/2010 að vísa uppfærðri tillögu til afgreiðslu bæjarráðs og bæjarstjórnar og að hún verði auglýst í samræmi við 31. gr. ofangreindra laga. Jafnframt fjallaði umhverfis- og samgöngunefnd um uppfærða tillögu 4. mars 2021.

Bæjarstjórn samþykkti 9. mars 2021 tillögu skipulagsráðs að auglýsa uppfærða tillögu ásamt umhverfisskýrslu í samræmi við 31. gr. skipulagslaga nr. 123/2010.

Gögn tillögunnar eru:

- Skipulagsuppdrættir; þéttbýlisuppdráttur og sveitarfélagsuppdráttur, dags. 24. nóv. 2020, uppf. febrúar 2021.
- Greinargerð, dags. 24. nóv. 2020, uppf. febrúar 2021, ásamt umhverfisskýrslu og öðrum viðaukum.
- Vegaskrá, dags. í nóvember 2020, uppfærð í febrúar 2021.

Tillagan, umhverfisskýrsla og fylgigögn eru kynnt, íbúum sveitarfélagsins og öðrum hagsmunaaðilum, á heimasíðu Kópavogs (frá 19. mars). Sjá slóð: <https://www.kopavogur.is/is/ibuar/skipulagsmal/skipulag-i-kynningu> (<https://www.kopavogur.is/is/ibuar/skipulagsmal/skipulag-i-kynningu>)

Tillagan ásamt öðrum gögnum verður einnig aðgengileg hjá Skipulagsstofnun á [www.skipulag.is](http://www.skipulag.is) (<http://www.skipulag.is>).

Kynningarfundur er fyrirhugaður fimmtudag 15. apríl kl. 16:30 til 18:00 í beinu streymi á heimasíðu Kópavogs. Tillagan og kynningarfundurinn er/verður auglýst á heimasíðu Kópavogs, í Lögbirtingarblaðinu og Fréttablaðinu. Afrit af auglýsingu er einnig að finna á heimasíðunni.

Vakin er athygli á að í greinargerð er yfirlit yfir helstu breytingar sem gerðar eru á gildandi aðalskipulagi (2012-2024) í „Viðauka 4 (kafla 12), Breytingar á aðalskipulagi“.

- Þar er m.a. vísað í kort 7. kafla „Breytingakort“ í köflum; 7.3.3 Helstu breytingar á Kársnesi; 7.4.3 Helstu breytingar á Digranesi; 7.5.3 Helstu breytingar í Smára; 7.6.3 Helstu breytingar í Fífuhvamm; 7.7.3 Helstu breytingar í Vatnsenda; 7.8.1 Helstu breytingar í upplandi Kópavogs.

Umsögn: Í samræmi við 31. gr. skipulagslaga nr. 123/2010 um auglýsingu aðalskipulagstillögu er hér með óskað eftir umsögnum/ábendingum hagsmunaaðila fyrir kl. 15:00 fimmtudag 6. maí 2021.

Virðingarfyllt

f.h. skipulagsstjóra Kópavogs

Bergljót S. Einarsdóttir

arkitekt/verkefnastjóri aðalskipulags

---

Gögn til kynningar á heimasíðu Kópavogs

<https://www.kopavogur.is/is/ibuar/skipulagsmal/skipulag-i-kynningu>  
(<https://www.kopavogur.is/is/ibuar/skipulagsmal/skipulag-i-kynningu>)

Gögn tillögunnar eru;

- Greinargerð, dags. 24. nóvember 2021, uppfærð í febrúar 2021, ásamt viðaukum:
  - Umhverfisskýrsla, nóvember 2020, uppfærð í febrúar 2021
  - Niðurstöður mikilvægisgreiningar, febrúar 2020
  - Yfirlit yfir helstu breytingar
  - Heimsmarkmið Sameinuðu þjóðanna og stefna bæjarstjórnar Kópavogs
- Þéttbýlisuppráttur og sveitarfélagsuppráttur, í nóvember 2020, uppfærður í febrúar 2021
- Þemakort, vegaskrá, dags. nóvember 2020, uppfært í febrúar 2021

Fylgirit

- Umferðarspá fyrir sama tímabil þ.e. 2019-2031+ (2038/2040)
- Fornleifaskrá Kópavogs, uppfærð 2020
- Fornleifaskrá fyrir uppland Kópavogs, 2020

**Sent til:**

Skipulagsstofnun

Vegagerðin

Umhverfisstofnun

Náttúrufræðistofnun Íslands

Náttúrufræðistofa Kópavogs

Minjastofnun Íslands

Samgöngustofa

Veitur ohf

Landsnet

Orkustofnun

Heilbrigðiseftirlit Hafnarfjarðar og  
Kópavogssvæðis

Isavia ohf

Strætó

Samtök sveitarfélaga á  
höfuðborgarsvæðinu

Reykjavík, Umhverfis- og samgöngusvið

Garðabær

Mosfellsbær

Hafnarfjörður

Sveitarfélagið Ölfus

Grindavíkurbær

Seltjarnarnesbær

Slökkvilið höfuðborgarsvæðisins

Veðurstofan

Forsætisráðuneytið

Fjármálaráðuneytið

Póst og fjarskiptastofnun

Ríkiseignir (Landsréttarreitir)

Prífnúagígur

Skíðasvæði höfuðborgarsvæðisins,  
Magnús Árnason

Svífflugfélag Íslands, Sandskeiði

Vatnsendabýlið, tengiliður, Sigurbj.  
Thorbergss.

Sögufélag Kópavogs

Skógræktarfélag Kópavogs

Hestamannafélagið Sprettur

Íþróttafélög: Breiðablik, HK, Gerpla

Nefndir, ráð og svið o.fl. hjá  
Kópavogsbæ

Bergljót S. Einarsdóttir,

verkefnastjóri aðalskipulags

sími + 354 441 0000 / [bergljote@kopavogur.is](mailto:bergljote@kopavogur.is) (<mailto:bergljote@kopavogur.is>)

Umhverfissvið Kópavogs, skipulagsdeild,

Digranesvegur 1, 200 Kópavogur

[skipulag@kopavogur.is](mailto:skipulag@kopavogur.is) (<mailto:skipulag@kopavogur.is>) [www.kopavogur.is](http://www.kopavogur.is) (<http://www.kopavogur.is/>)

## Viðhengi

[image001.png](#) (5 KB)